

begrundet i den ganske ambitiøse liste over kategorier som disse poster er rubriceret i. Ud over den regionale del, der refererer til enkelte lande, er der 14 hovedkategorier med op mod hundrede underrubrikker på 2-3 lavere niveauer. Kriterierne for optagelsen er ikke klare. Som dansker må man være noget beskæmmet over, at der kun er to poster i den regionale afdeling - tilmed af udlændinge. De geografisk meget flittige finner er kun repræsenterede med 6; Norge og Sverige har kun hhv. 2 og 3. Mon ikke også meddelerenes individuelle skøn, som der naturligvis må være, sætter deres tydelig præg, men det kan da ikke være dækkende for de nordiske landes kartografiske flid? Serien skrider på en mere moderne udgivelsesform på passende elektronisk medium: database, CD-Rom, gerne internet. Man må håbe, at udgiveren Statsbiblioteket i Berlin får ressourcerne. Som udgivelsesformen er nu, som årbøger, i forhold til en moderne videnskabelig arbejdsform, er det en meget gammeldags og uhåndterlig publiceringsform - netop for bibliografiske værker, hvis formål er at blive benyttet; men der er intet forord eller anden tilkendegivelse.

Henning Mørch

GPS for geodesy. P. J. G. Teunissen & A. Kleusberg, eds. - 2. ed. Berlin, Springer, 1998. xiv, 650 s., ill., 24 cm. DM 149,-.

Denne bog henvender sig primært til geodæter og geofysikere, som i det daglige arbejder med præcisionsbestemmelse af geodætiske fixpunkter. Det erklærede mål er at beskrive og diskutere potentielle muligheder og begrænsninger ved anvendelsen af Global Positioning System (GPS) indenfor geodæsi. Bogen er sammensat af en række bearbejdede forelæsningsnoter fra kurset "The Second International School, GPS for Geodesy" afholdt i Delft, Holland, 1997. De 16 kapitler behandles følgende emner: reference systemer (forskellige koordinatsystemer), beregning af satellitbaner, GPS signalets generering og opbygning i navigationssatellitterne, GPS modtagernes opbygning og fortolkning af de forskellige komponenter i signalet, dataprocessering af differentiale målinger og netværks analyser, og til sidst præsenteres en række geodætiske anvendelsesmuligheder delt op i kort-, mellem- og langdistance målinger. Mange af bogens kapitler er teknisk detaljerede og forudsætter, for at få det fulde udbytte, en del matematisk og geodætisk basisviden. Geografer

anvendelse af GPS kan ikke umiddelbart sammenlignes med geodæters brug af GPS, idet geografen kun sjældent stiller samme krav til præcision. Derfor vil bogen også for geografer bedst kunne tjene som opslagsværk, hvor man kan søge uddybende information om de basale egenskaber i GPS, det vil sige satellitterne, modtagerne, signalerne osv og gode råd med hensyn til estimering og eventuelt eliminering af fejlkilder ved for eksempel oprettelse af nye fixpunkter i forskellige afstande fra kendte fixpunkter. De enkelte kapitler kan læses uafhængigt af hinanden, hvilket øger bogens anvendelighed for andre faggrupper.

Bjarne Fog

H. Frater: Landforms of the Earth - cause, course, effect, animation. (Phenomena of the Earth). Berlin, Springer, 1998.

The CD-ROM 'Landforms of the Earth' gives an introduction to geomorphology. The CD-ROM comprises five sections dealing with respectively plate tectonics, surface processes, formation of landscapes, the cycles of landscape changes and an introduction to the most well-known geomorphological localities in California. Further, the CD-ROM contains a glossary with a very limited number of words. Different multimedia techniques including animations and videos are applied to demonstrate the development of landscapes. The animations are generally of low quality using fading between start and end pictures instead of real animation. Despite the flaws, the CD-ROM gives a good introduction to geomorphology for people without any geomorphological skills. The level of the CD-ROM is however too low to make it applicable at high school or university level.

Morten Rasch

Hydrometry - principles and practices. R. W. Herschy, ed. 2.ed. Chichester, Wiley, 1999. VI, 376 s., ill., 25 cm. GBP 75,-.

I forhold til den tidligere udgave en "klassisk" lærebog er der foretaget en opdatering af emnet og nye teknikker til måling og beskrivelse af vandets kredsløb er inddraget. Hovedvægten er stadig måling og beregning af vandføring. Forfatteren er formand for den gruppe indenfor CEN (European Committee for Standardization) som beskæft-

iger sig med hydrometri (CEN/318), i bogen er der derfor mange henvisninger til ISO o.a. standarder, som det er nyttigt og nødvendigt at kende, fx for godkendelse af laboratorier og konsulentvirksomhed. De nyeste metoder til bestemmelse af vandhastighed ved hjælp af magnetfelter og Doppler teknik er beskrevet, sådanne anlæg er endnu ikke taget i anvendelse i Danmark, da omkostningerne er betragtelige. Der er beskrivelser af radars anvendelse til bestemmelse af nedbør. Et interessant kapitel omhandler brugen af træåringer indenfor hydrometri. Det påvises at observationsserier af flomme kan forlænges ved hjælp af observationer af skader på de vandløbsnære træer. Bogen inddrager nye informationer om databaser og oplysninger på internettet. Desværre er en del af de flotte figurer fra computerskærmene ikke velegnede til reproduktion i sort/hvid. Ønsket om at behandle målingen af hele vandets kredsløb gør at nogle dele bliver lidt for kortfattede, således er TDR ikke nævnt i afsnittet om jordvand. Imidlertid er bogen den nyeste og mest up to date lærebog indenfor emnet og den bør kendes af alle der udfører hydrologisk monitoring, især er kapitlet om usikkerheder ved hydrometriske målinger af største vigtighed for de konklusioner, som drages på basis af målingerne.

Bent Hasholt

The sustainable management of tropical catchments. D. Harper & T. Brown. Chichester, Wiley, 1999. XIV, 381 s., ill., 25 cm. GBP 75,-.

Bogen er et resultat af en konference om "Sustainable Management of Tropical Catchments" afholdt ved University of Leicester i forbindelse med afslutningen af EU "Science and Technology for Development" Programmet. Hensigten med konferencen var at bringe erfaringer fra en bred vifte af discipliner sammen og dermed bygge bro over det ofte manglende samarbejde. Vanskeligheden ved et sådant projekt er netop at sortere og udvælge de enkelte bidrag, således at de indgår med passende vægt og demonstrerer fordelene ved samarbejdet. - Det må straks siges, at det er lykkedes redaktionsgruppen at præstere et vel afrundet og balanceret bidrag til belysning af emnet. I introduktionen gennemgås begrebet "bæredygtighed" med specielt henblik på tropiske nedbørsområder, og det er værd at bemærke den vægt, som det naturligt afgrænsede nedbørsområde har fået som planlægningsenhed. Bogen er efterfølgende delt i tre sektioner. I sektion A beskriver

aspekter af jordbund, erosion og land use. Interessant er det, at også i troperne kan fosfortransport være et problem. B handler om "conservation" som en integreret del af bæredygtige dyrknings- og driftsformer. Den afsluttende sektion C omhandler modellering som et væsentligt værktøj til at teste scenarier for bæredygtig udvikling. Bogen har eksempler fra tre kontinenter, den giver vigtige eksempler, som kan indgå i uddannelsen af planlæggere og andre som kommer til at arbejde i tropiske områder.

Bent Hasholt

Rehabilitation of rivers - principles and implementation. L. C. de Waal, A. R. G. Large & P. M. Wade, eds. Chichester, Wiley, 1998. XII, 331 s., ill., 25 cm. GBP 75,-.

Bogens titel kan oversættes til: Vandløbs restaurering. Det fremgår imidlertid klart, at begrebet omfatter en lang række tiltag indenfor et kontinuum, som tilstræber at formindske effekten af tidligere tiders manipulation med vandløbet. Bogen er et resultat af en bearbejdning af bidrag fra en workshop om "Rehabilitation of Rivers" organiseret af International Centre of Landscape Ecology ved Loughborough Universitet i England. Emnet er klart tværvideenskabeligt, og bidragene er således også produceret af en bred vifte af ingeniører, fluvialmorfologer, økologer og folk beskæftiget med administration og overvågning af vandmiljøet. Første del forsøger at indkredse principper for restaurering og kriterier for succes. Anden del beskæftiger sig med iværksættelsen af projekter fra en strategisk synsvinkel. Afslutningsvis behandles 4 case studies ud fra denne synsvinkel. Som helhed er fremstillingen stærkt funderet i case studies og man bemærker, at Danmark er stærkt repræsenteret med brugen af "våde enge" til opfangning af nitrat og fosfor. Selv om bogen ikke er en lærebog i klassisk forstand, vil den give specialestuderende en god og grundig indføring i emnet og bygge bro mellem fagområderne. Andre, som med interesse følger den nye "manipulation" af vandløb og deres omgivelser, kan i bogen få et godt indblik i rationalet bag projekterne og hvilke resultater, der kan opnås.

Bent Hasholt

I. W. Heathcote: Integrated Watershed Management - principles and practice. New York, Wiley, 1998. x, 414 s., ill., 24 cm. GBP 60,-.